

Hervorming van de geestelijke gezondheidszorgen

Studiedag WaB Netwerk

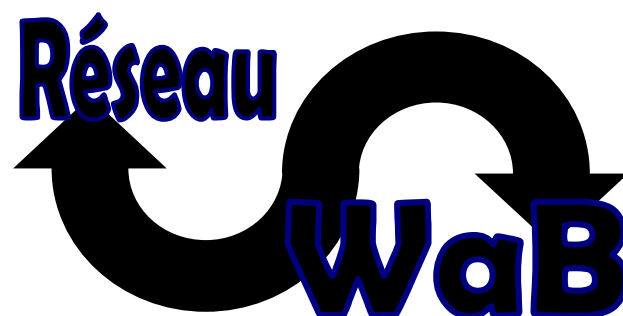
Van de ISA opleiding (Integrated System Approach)
tot het WaB netwerk (Wallonië – Brussel)

Conceptualisering :
Ronald Clavie, stichtend lid
van het WaB netwerk

Conceptualisatie en presentatie :
Benoit Folens, financieel verantwoordelijke van het WaB netwerk

Supra-lokaal

Piloot Netwerk Wallonië – Brussel (WaB)

**Voor de ontwikkeling van goede
samenwerkingspraktijken tussen hulpdiensten
voor druggebruikers**

Met de ondersteuning van de Minister van
Volksgezondheid, Sociale Actie en Gelijke Kansen van de
Waalse regio.

Plan van de uiteenzetting

3

1. Inleiding

2. Bijzonderheden

3. Formalisering

4. Prevereiste

5. Structuur van de organisatie

6. WaB model

-
- 4.1. Historiek, kennis, vertrouwen, respect
 - 4.2. Sterktes en beperkingen
 - 4.3. Definiëring van het type netwerk
 - 4.4. Definiëring van een gemeenschappelijke taal
 - 4.5. Definiëring van een gemeenschappelijk doel
 - 4.6. Gemeenschappelijke theoretische verwijzingen
 - 4.7. Instrumenten
 - 4.8. Vrijheden en engagementen
 - 4.9. Evaluaties en doelstellingen
 - 4.10. Zichtbaarheid en interacties
 - 4.11. Antwoorden op de noden

-
- 5.1. Organigram
 - 5.2. Partners
 - 5.3. Directie comité
 - 5.4. Coördinatie
 - 5.5. Wetenschappelijk begeleidingscomité
 - 5.6. Bureau

1. Inleiding

Inleiding

- Netwerk ontwikkeld door en voor veldwerkers: Bottum-up benadering (2003)
- Netwerk werd in eerste instantie gemodelleerd, geformaliseerd en getest voor het veld van de verslaving (2007)
- Modelvorming overdraagbaar naar andere gebieden en/of problematieken (2010).

2. Bijzonderheden

- Netwerk waarbij verschillende niveaus van interventies en expertise verbonden zijn
- Netwerk dat algemene diensten en diensten gespecialiseerd in verslaving verenigt
- Netwerk dat omvangrijke diensten en kleine diensten verenigt
- Netwerk dat diensten en instellingen van de publieke en de private sector verenigt.
- Netwerk bestaande uit diensten en instellingen met soms tegenstrijdige doelen maar verenigd op basis van theoretische gemeenschappelijke referenties.
- Netwerk van partners met een bepalend en gemeenschappelijk doel.

2. Bijzonderheden

- Netwerk gericht op de behoeften van de gebruikers en de diensten en de instellingen die zij raadplegen.
(begunstigde = gebruikers en instellingen)
- Netwerk dat de zorg heeft om tot een interne en externe evaluatie over te gaan.
- Netwerk dat de ontwikkelde werkinstrumenten verspreidt met het oog op een goede praktijk samenwerking.

Vernieuwende initiatieven op nationaal niveau

3. Formalisering van het Netwerk

Formalisering van het Netwerk : 2007

Een vaststelling (een problematiek)

+ een basis dynamica (veldwerkers)

+ Een antwoord (het klinisch overleg)

= WaB Netwerk

3. Formalisering van het Netwerk

Een vaststelling:
de problematiek

- Ondanks het bestaan van het plaatselijk netwerk, formeel of informeel, kunnen druggebruikers met complexe en chronische moeilijkheden niet altijd aanspraken maken op de diensten die zij nodig hebben.

3. Formalisering van het Netwerk

Een basisdynamica: veldwerkers

- Veldwerkers herenigen zich sinds 2003 in het kader van de basisopleiding voor medewerkers verslaving (integrated System Approach > ISA)
- Bereidheid van de medewerkers om de rijkdom van de verschillende niveaus van interventie en expertise die aanwezig zijn in het kader van de vorming en de supervisie ISA te exploiteren
 Oprichting ISA groep
- Bereidheid om voordeel te halen uit de geografische verscheidenheid van de medewerkers
- De bereidheid om nieuwe instrumenten te ontwikkelen op basis van de expertise en de specifieke kennis van de veldwerkers

3. Formalisering van het Netwerk

Een antwoord: het klinisch overleg

Om de ontmoette en geïdentificeerde gebruikers met chronische en complexe moeilijkheden van een antwoord te voorzien, wordt een klinisch overleg tussen de medewerkers bepleit.

Zij verenigen zich gedurende 1 dag, 1 keer per maand.

In dit kader ontwikkelen zij zorgtrajecten die vervolgens voorgesteld worden aan de gebruikers in crisis in hun lokaal netwerk

Tijdens de vergaderingen werd een follow-up van de reeds ontwikkelde trajecten eveneens gerealiseerd.

4. Prevereisten:

4.1. : Historiek, kennis, vertrouwen en respect

- Aanvaarden dat de formalisering van netwerkpraktijk tijd in beslag neemt (2003 tot 2007 voor WaB)

Maart 2003: Basisopleiding voor verslavings medewerkers.

10 dagen 'ISA' *Integrated System Approach*.

Oprichting van ISA groep

- April 2004 tot juni 2005: 1ste cyclus van supervisies (8 dagen)
- Oktober 2006 tot februari 2007: 2^e cyclus van supervisies (4dagen)
- **2007:** Oprichting ISA groep en WaB netwerk.

Het netwerk ontwikkelde een eigen identiteit met een verwijzing naar het bedekte geografische gebied.

- 2007: Steun van de directies van de instellingen ter bevordering van het project en de vraag voor subsidie bij RW in het kader van PST 3.
- Juli 2008: Akkoord van het RW wat de toekenning van de subsidie betreft.
- December 2008 : aanstelling van een coördinator.

4. Prevereisten:

4.2. : Sterktes en begrenzingen

- Rekening houden met de sterktes, de mogelijkheden en de beperkingen van iedereen.
- De competenties van iedereen identificeren en bekend maken.
- Uitwerken van een kadaster van de partners met een gemeenschappelijke nomenclatuur: instrument WaB.
- “Wie mag wat doen, wanneer, voor wie en hoe?”
- Conceptualiseren van de werking in functies van de beschikbaarheden en noden.
- Van de Structurele leden en aangesloten leden

4. Prevereisten:

4.3. : Beschrijving van het type netwerk

- Het eens zijn over een globale en gemeenschappelijk definitie over het te ontwikkelen netwerk.

WaB = een netwerk voor **overleg** tussen de veldwerkers.

WaB = een **reflectie** netwerk.

WaB = een netwerk **van acties** ... en uitwisseling van praktijkervaringen.

Verschillend van een netwerk van coördinatie tussen diensten

- De coördinatie wordt aan anderen overgelaten...
= De coördinatrice en het bestuurscomité.

Zonder **coördinatie** geen **overleg**.

Wat is een netwerk?

- Het «netwerk van hulp en zorg voor verslavingen» is de vereniging van rechtspersonen en natuurlijke personen die betrokken zijn bij het onthaal, psychosociale hulp, de behandeling en de ambulante en/of residentiële opvolging van personen die direct of indirect getroffen werden door problemen van een verslaving, en dit in een multidisciplinaire aanpak.
- De missies van het netwerk worden beschreven in art. 3 §1 van het decreet betreffende de erkenning en de subsidiëring van de hulp- en zorgverleningsnetwerken en diensten gespecialiseerd in verslavingen.

Bronnen: Decreet van 27 november 2003 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de hulp- en zorgverleningsnetwerken en diensten gespecialiseerd in verslavingen , Art.2. 1° et 4° (M.B. du 29/12/2003, p. 61845) <http://wallex.wallonie.be/index.php?doc=8525>

4. Prevereisten:

4.4. : Definitie van een gemeenschappelijke omgangstaal

- Definiëren van een gemeenschappelijke omgangstaal en lexicon die door iedereen begrepen wordt.
- Definiëren van een doelgroep.
- Definiëren van inclusie criteria.
- Definiëren van begrippen en concepten: de crisis, de urgentie, ...

Overleg mogelijk en eenvoudig maken.

“noem een kat ... een kat”

4. Prevereisten:

4.5. : Definiëren van een gemeenschappelijke doel

- Een federatief algemeen doel bepalen op basis van interventieniveaus en uiteenlopende intermediaire doelstellingen.
- “De ontwikkeling van het individu en het volledig herstel van de verslaafde persoon”.

4. Prevereisten:

4.6. : Gemeenschappelijke theoretisch referenties

- Zich aansluiten op basis van gemeenschappelijke theoretische referenties.
 - Gemeenschappelijk voor alle partners.

- Gemeenschappelijk kenmerk die het mogelijk maakt om de diversiteit te bundelen.
- Van de benaderingen
- Van de praktijken
- Van de middelen
- Van de objectieven

Diapositive 17

- c1** tenir compte du fait que des intrevenants différents ont des objectifs différents
clavier; 17/11/2010

4. Prevereisten:

4.6. : Gemeenschappelijke theoretische referenties

Prochaska- Di Clemente Model

Pre reflectie : de patiënt heeft geen enkele intentie om te stoppen met gebruiken.

Reflectie : de patiënt heeft de intentie om te stoppen met gebruiken.

Beslissing : de patiënt heeft de intentie om te stoppen met gebruiken. Hij heeft geprobeerd het te doen, of heeft enigszins zijn gedrag gewijzigd.

Actie : de patiënt gebruikt niet meer.

Stabilisatie : De patiënt probeert zijn nieuw gedrag te handhaven en niet meer terug te keren naar zijn gebruik.

Herval : De patiënt gebruikt opnieuw.

4. Prevereisten:

4.6. : Gemeenschappelijke theoretische referenties

Benadering in geïntegreerd systeem (Georges De Léon model)

10. Integratie + nieuwe identiteit
9. Voortzetting
8. Onthoudingservaring
7. Ontwenning
6. Klaar voor de behandeling
5. Klaar voor de verandering
4. Intrinsieke motivatie
3. Extrinsieke motivatie
2. Ambigüiteit
1. Ontkenning

4. Prevereisten:

4.7. : De werkmiddelen

- Werkmiddelen* ontwikkelen die het werk formaliseren en vergemakkelijken.
- Inclusiefiche
- Geïnformeerde toestemming
- Ethische kaart
- R.O.I.
- Nomenclatuur en kadaster van de instellingen

* Deze werkmiddelen zijn op eenvoudige vraag bij de netwerkcoördinatie beschikbaar.

4. Prevereisten:

4.8. : Vrijheden en verplichtingen

- Het behouden van individuele – en institutionele vrijheden bij acceptatie of weigering van opname.
- Het aanvaarden van uitzonderingen vanuit het principe van solidariteit (klassieke procedures, financiële interventies,...> principe van solidariteit en wederzijdse hulp
- Acte nemen van de rechten en de plichten van iedereen (hulpmiddel WaB> R.O.I en ethische kaart, partnerschapsovereenkomst, samenwerkingsakkoorden)

4. Prevereisten:

4.8. : Evaluatie en objectieven

- 1. Interne evaluatie
 - Logisch kader: een werkinstrument voor planning, uitvoering en opvolgingsevaluatie van ontwikkelingsprojecten.
 - Assisteren bij de ontwikkeling van projecten met betrekking tot alleen de essentiële elementen die kunnen worden samengevat in een tabel of matrix
 - Structuur en leidraad voor de ontwikkeling van een netwerk. Het vastleggen van criteria en indicatoren.
 - Het verzekeren van de coherentie tussen de groep op het terrein en de groep van directeurs
- Op punt stellen van technieken om gegevens te verzamelen, te analyseren en te evalueren
- Literatuur

4. Prevereisten:

4.9. : Evaluatie en objectieven

2. Externe evaluatie.

- Samenwerking met scholen (HENam)
- Wetenschappelijk begeleidingscomité
- Samenwerking met universiteiten

- De bepaling van de objectieven houdt rekening met de evaluatie en bepaald ze/
- De evaluatie herdefinieert de objectieven en de ontwikkeling
- Niet gebonden ontwikkelingsproces

4. Prevereisten:

4.10. : Zichtbaarheid en interacties

- Het verzekeren van de zichtbaarheid en een interactie in het aanbod van de diensten.
- Artikels, colloquia, congressen, website. (www.reseauwab.be)
- De interactiviteit tussen de leden van het netwerk alsmede met alle actieve actoren inzake drugverslaving ondersteunen en ontwikkelen, op regionaal, nationaal en internationaal niveau.
- Het zicht op het netwerk vergroten door de activiteiten duidelijk toe te lichten. De reflectie levende houden.

4. Prevereisten:

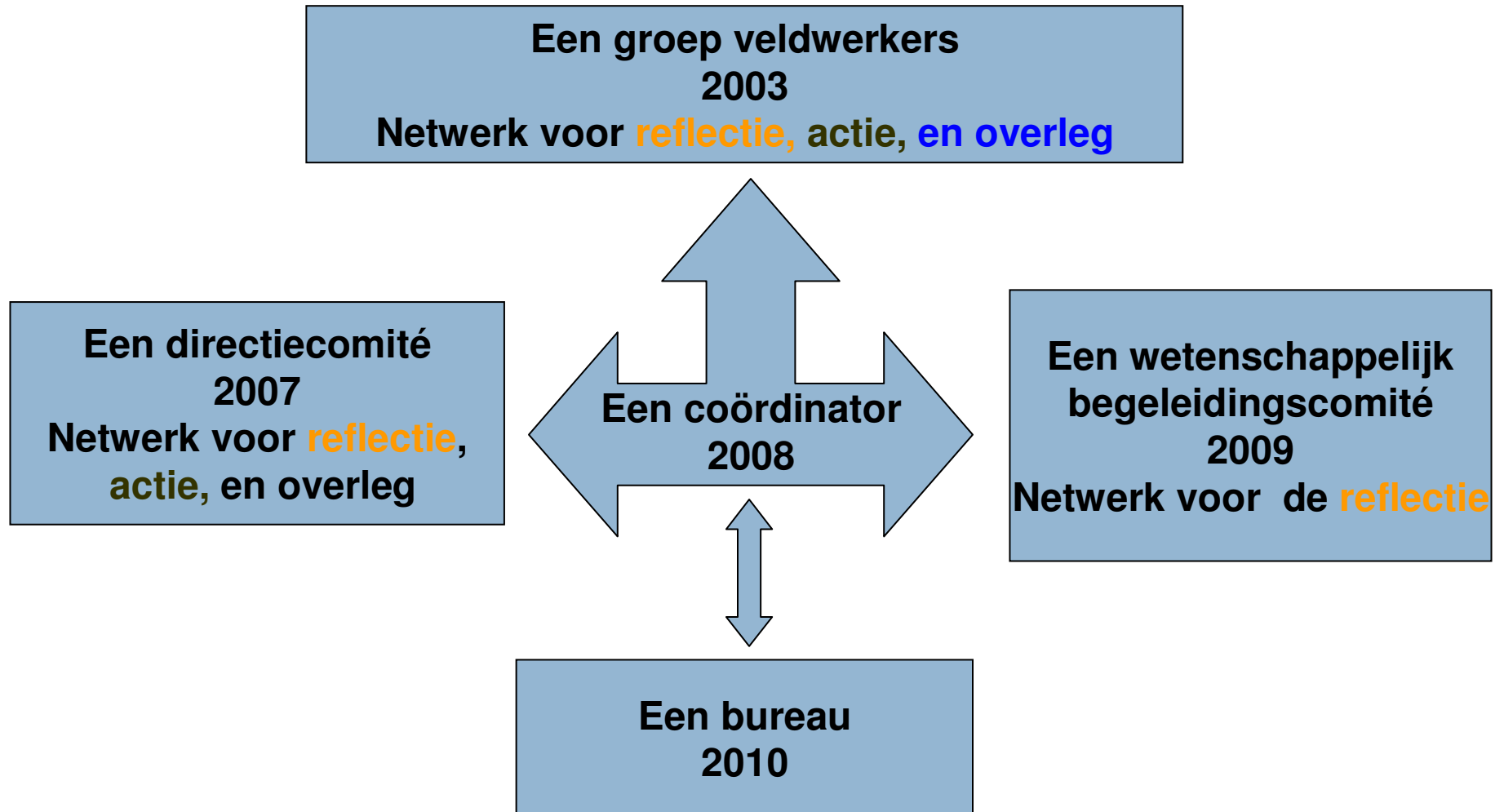
4.11 : Behoeften beantwoorden

- Conceptualiseren per etappe (netwerk van reflectie).
- Handelen, experimenteren en reageren (netwerk van acties > netwerk van overleg)
- Het creëren van antwoorden.

- Ontwikkeling en werking niet verzwaren en/of remmen.
- Het netwerk van reflectie, acties, overleg formaliseren = coördinatienetwerk tussen de diensten.

5. Structuur van de organisatie:

5.1. : “organigram”

5. Structuur van de organisatie:

5.2. : De partners

□ 1. Le Répit, centre ambulatoire + rue	Couvin
□ 2. Transit, centre de crise et d'hébergement	Bruxelles
□ 3. Les Hautes-Fagnes, centre de post-cure	Malmédy
□ 4. La Passerelle (PCS), travail de rue	Châtelet
□ 5. Revivo A, hôpital psychiatrique St-Martin	Dave
□ 6. Phénix, centre de jour	Jambes
□ 7. Parenthèse, M.A.S.S.	Mons
□ 8. Foyer Georges Motte, maison d'accueil	Bruxelles
□ 9. Trempline, centre de post-cure	Châtelet
□ 10. L'Unité 6, hôpital psychiatrique La Clairière (Vivalia)	Bertrix
□ 11. L'Observation, hôp. psychiatrique St-Bernard	Manage
□ 12. L'Espérance, centre de post-cure	Thuin
□ 13. Espas (PSSP), travail de rue	Arlon
□ 14. L'Orée, centre de jour	Bruxelles
□ 15. Le Pélican, centre ambulatoire	Bruxelles

Netwerk van reflectie, acties, overleg.

5. Structuur van de organisatie:

5.3. : Het directiecomité

- 7 instellingen die historisch, in 2007, de methode van de leden van de groep van veldwerkers in de formalisering van het netwerk hebben ondersteund.
- Verzoekt , op gemeenschappelijke wijze, een subsidie.
- Formalisering van medewerkingovereenkomsten tussen instellingen die ontstaan zijn uit de openbare en particuliere sector.
- Spreiding van verantwoordelijkheden.
- = Netwerk van reflectie, acties, coördinatie.

5. Structuur van de organisatie:

5.4. : De coördinatie

- Liaison functie tussen het Directiecomité.
het wetenschappelijke
begeleidingscomité
de groep veldwerkers.
- Vergemakkelijkt het werk van een netwerk van reflectie, acties, overleg.
- Zorgt voor de uitvoering van besluiten en acties.
- Financiering in verband met een jaarlijkse facultatieve subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Actie en Gelijke Kansen van de Waalse regio.

5. Structuur van de organisatie:

5.5. : De coördinatie

Valideren van de werkmiddelen (geïnformeerde toestemming, inclusief fiche, kadaster, ethische kaart en R.O.I.)

De naleving van het beroepsgeheim en de regels voor beroepsethiek en ethiek garanderen

Werkmiddelen voorstellen om de meerwaarde van het netwerk te evalueren

Het bieden van een externe blik en kritiek op het werk dat verricht werd door het netwerk en leidt tot voorstellen/ aanbevelingen

Het ondersteunen van het project in zijn vernieuwing en duurzaamheid

□ = Reflectie Netwerk.

5. Structuur van de organisatie:

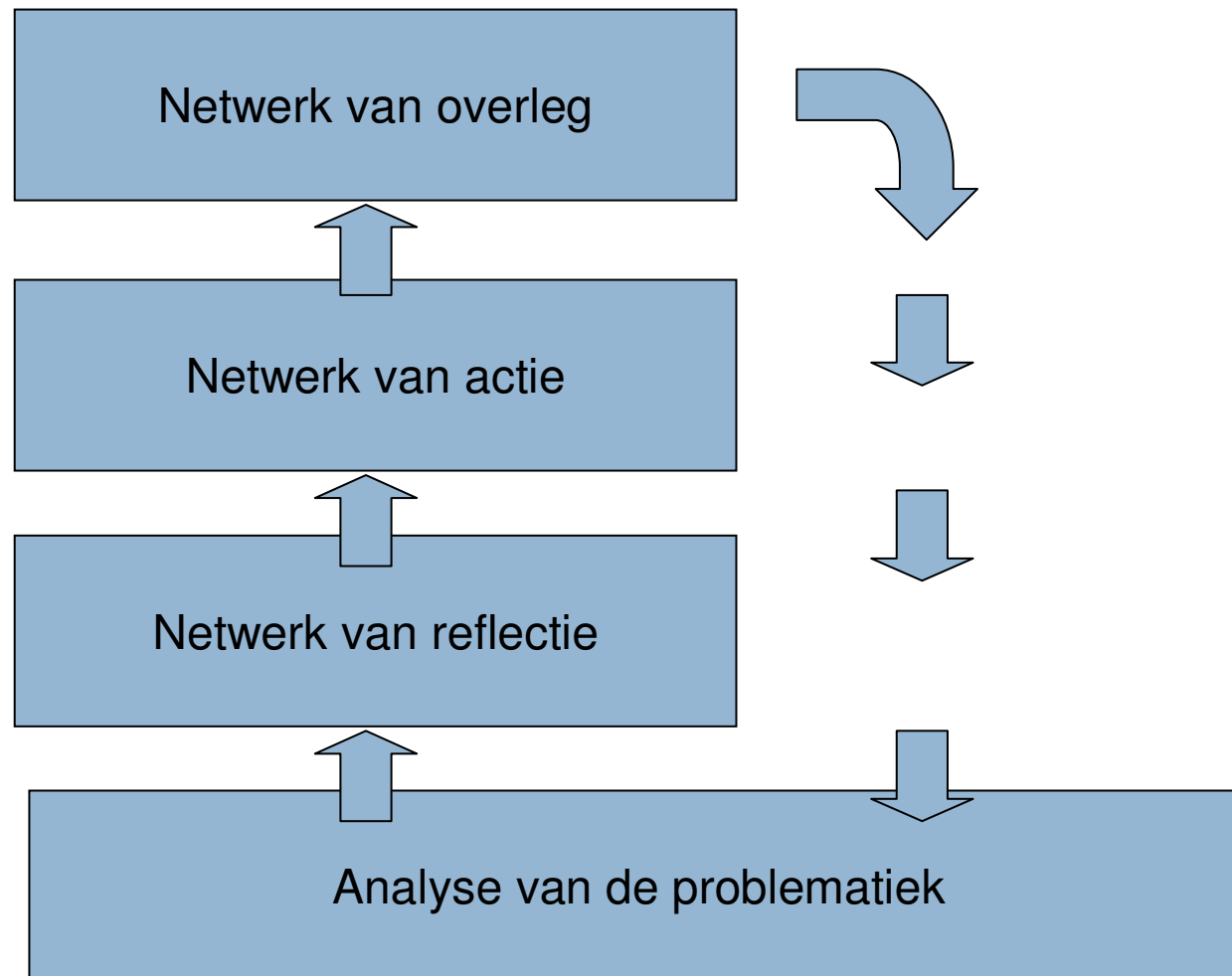
5.6. : Het bureau

- Beperkt beslissingsorgaan dat snel activeerbaar is in geval van noden en/of het nemen van beslissingen betreffende de partners.
- Afvaardiging van de leden van de groep veldwerkers en van het directie comité.
- Dringende beslissingen en buitengewone materie.

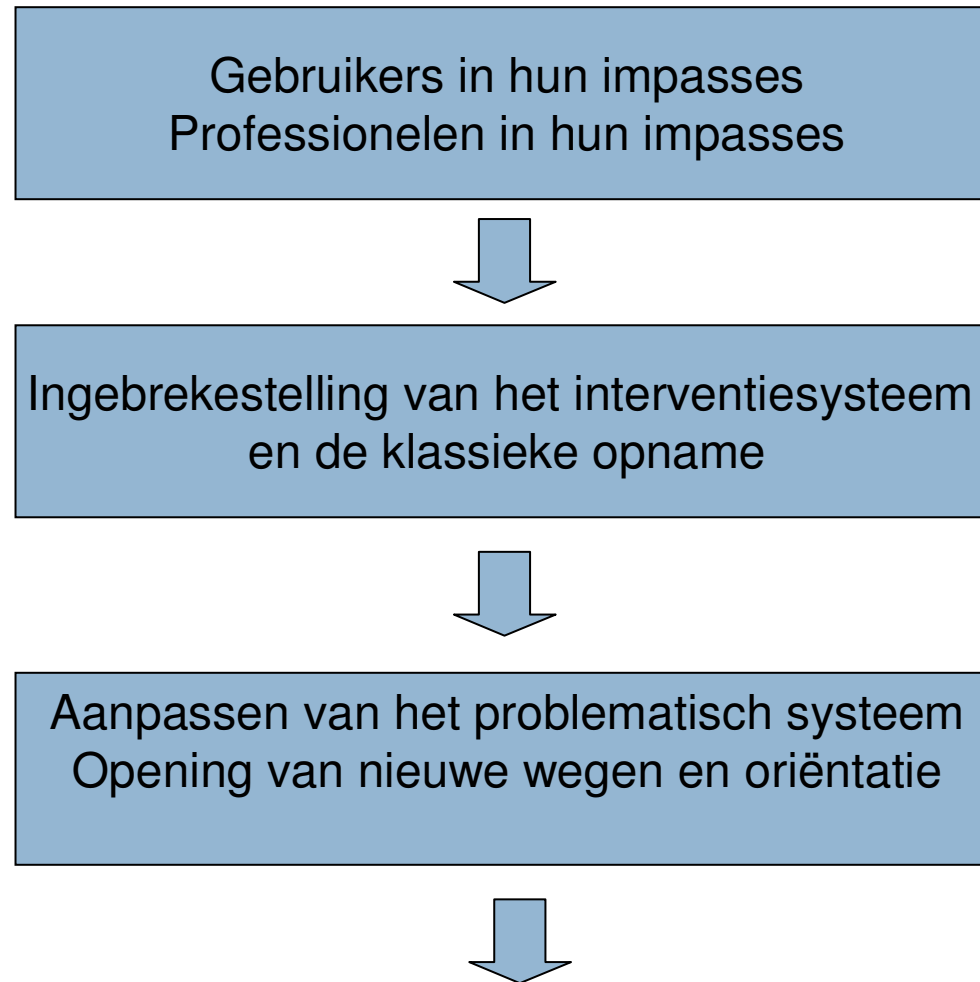
6. Het WaB Model

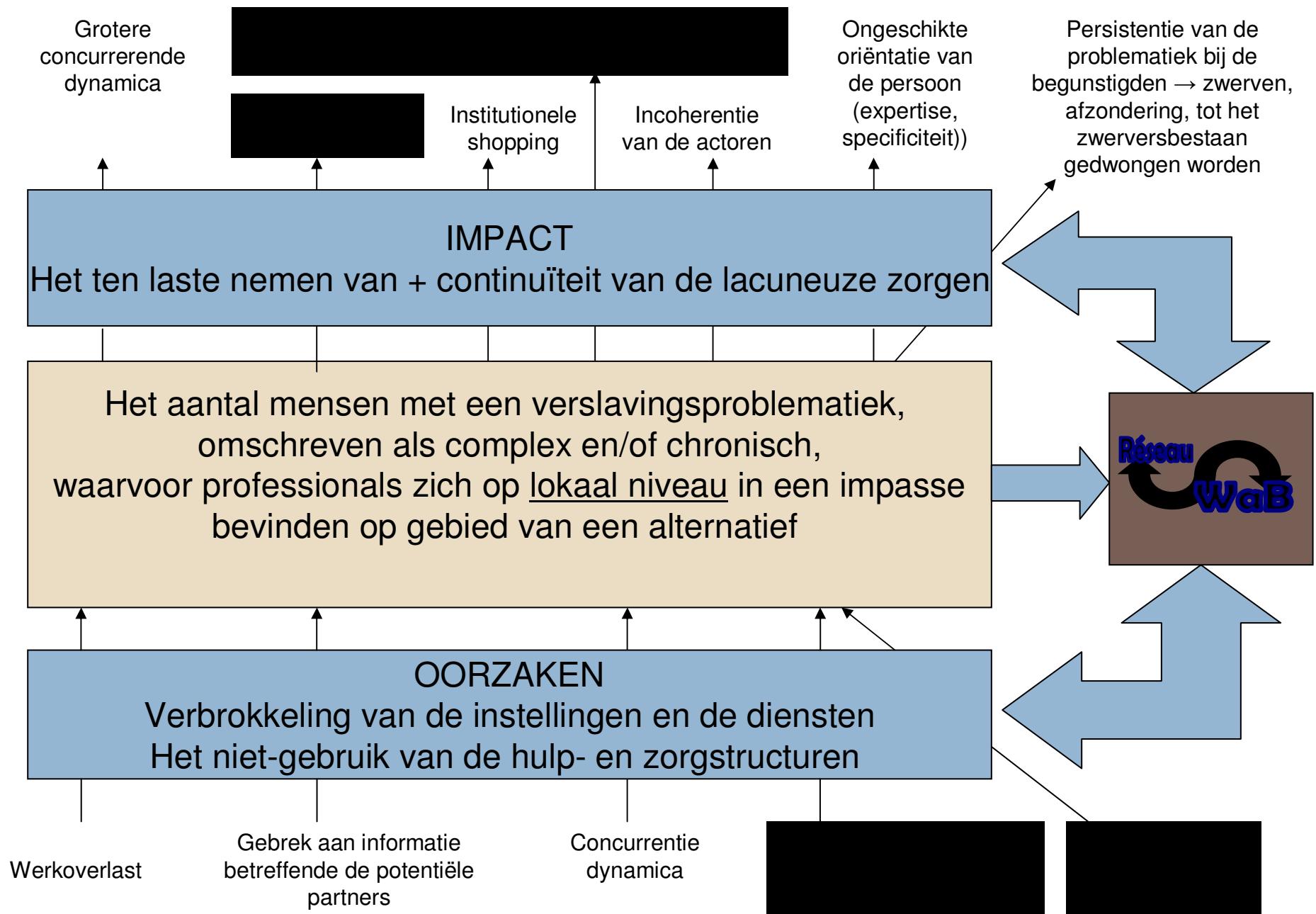
- Zich positioneren en zich aanpassen in functie van de evolutie van de problematiek, de oorzaken en de gevolgen ervan.
- Het analyseren van problemen > Netwerk van reflectienetwerken > Netwerk van actie > Netwerk van overleg > Netwerk van reflectie > enz....;

6. Het WaB Model

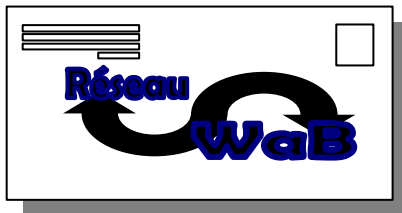
6. Het WaB Model

Supra-lokaal pilootnetwerk/ Wallonië – Brussel (Wab)

**Maatschappelijke zetel :
165, Avenue Bourgmestre Jean Materne, 5100 Jambes.
Belgique**

**Saskia Barbier
Coordinatrice
0032(0)81/30.28.86.
0032(0)497/49.28.78.**

**reseauwab@gmail.com
www.reseauwab.be**

Met de ondersteuning van de Minister van Volksgezondheid,
Sociale Actie en Gelijke Kansen van de Waalse regio.

RÉGION WALLONNE